

Взаимосвязь в работе учителя-логопеда с воспитателем по обучению татарскому языку

Учитель-логопед МБДОУ “Детский сад
комбинированного вида №11 “Планета детства”
Соколова О.А., Фаррахова Ф.Ф.

Речь представляет собой единство двух сторон: материальной и идеальной. Материальная – это внешняя, формальная сторона, а идеальная – внутренняя, смысловая. В материальной стороне находит своё выражение язык, в идеальной – мысль.

Язык может быть усвоен двумя путями: бессознательно-интуитивным и сознательно-дискурсивным. Первый путь – это практический или жизненный способ овладения языком, когда он усваивается без его теоретического осмысления. Например, в процессе ежедневного общения. Второй путь – теоретический или научный способ. Понятно, что в условиях детского сада наиболее приемлемым является первый путь. Но также понятно, что какие-то зачатки теоретического осмысления у дошкольников быть должны.

**Основная наша цель:
овладение детьми
обоими
государственными
языками.**

Отличие татарского алфавита от русского:

- ✓ в татарском языке 39 букв (33+6 – Ә,Ө,Ү, Ж, Ң, Һ);
- ✓ гласные бывают твёрдые и мягкие: а/ә, о/ө, у/ү, ы/э (е), и;
- ✓ твёрдые согласные: в (в); ч- без начальной гласной; ү; ң; һ;кь, гь.

Звуковая гимнастика, фонетические упражнения

1. Представьте себе, что вы у доктора. Он осматривает ваше горло. Вы должны широко открыть рот и сказать «а-а-а» (русск.произношение)

2. Представьте себе, что вы сильно чем-то удивлены. Вы должны широко открыть рот и с удивлением сказать «а-а-а» (татарское произношение)

«Нәрсә үзгәрдә?» («Что изменилось?»)

Ат – аш; ат - аю – ай – ак – аз.

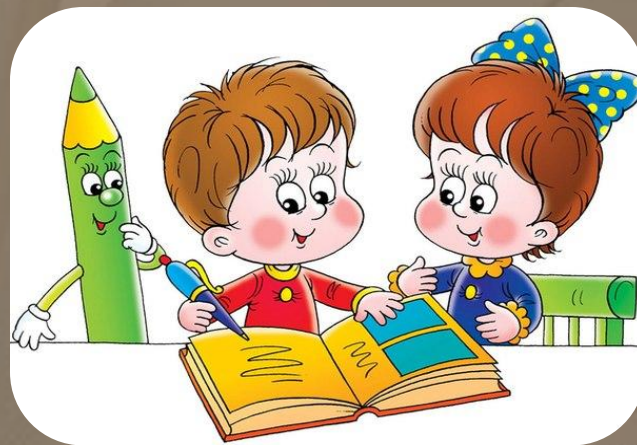
«Рифма тап!» («Найди рифму»)

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун -
Кояш кебек (әфлисун).

Көзен ашый балалар
Кызыл – кызыл ... (алмалар)

Күзләреңә бик килешер,
Аша күп итеп ...(кишер)

Әгәр салкын тисә, туган,
Аша күп итеп ...(суган).

«Көчле – экрен» («Громко –

ТИХО»)

Когда бабочка садится на большой цветок – звук Э произносим громко, а когда на маленький – тихо.

Проговаривание звуков изолированно и в словах

Ә – әби, әни,әти, әтәч,тәрәзә.....

Ө – өй, өч, көн, төлке,өстәл, сөт.....

Ү – үтүк, үгез,күз, сүз, бүлмә, түбәтәй....

Ж – жил, жиләк, кәжә, жыр, шәжәрә

Ң – яңгыр, чаңгы, бәрәңге, жиң, уң

Һ – һава, шәһәр, һәйкәл, Илһам, һөнәр

“Нинди сүз артык?” (“Какое слово лишнее?”)

Алма, ат, аю, агач, этәч, апа, аш...

Әлифба, әти, әни, әби, әкият, абый...

Оек, он, онык, өстәл, очучы, оя, орлык....

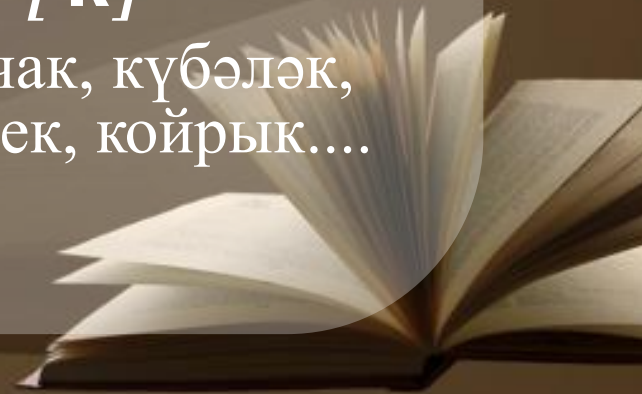
Өч, өй, өрек, өрәңге, орчык, өлеш...

Урындык, урман, үрдәк, уенчык, утын...

Үгез, үлән, үрмәкуч, үтүк, урам, үлчәү...

**Кто назовёт больше слов,
которые начинаются и
заканчиваются звуком [к]**

Калак, колак, кабак, кадак, көрәк, курчак, күбәләк,
көчек, кармак, кашык, күлмәк, күзлек, койрык....

Гөзү устундогу элдөөнүн творчества при автоматизации звуков Табышмактар (загадки)

Алсу битле кыз үсте.
“Туп” итеп агачтан.
Сикереп төште.

(Алма)

Башы – тарак,
Койрыгы -урак.

(Өтөч)

Башы бер дә булмаса да,
Эшлөпөдөн утыра.

(Гөмбө)

Канаты аягы бар,
Үзе йөзө алмый.

(Тавык)

Эндәш (Закличка)

Кояш, чык!
Болыт, кач!
Без уйнарбыз жылыткач.

Санамыш (Считалка)

Ипи, шикәр, тоз —
Гөрлисең килмәсә,
Чыгып сыз!

Тел шомарткыч (Чистоговорка).

Ра –ра – ра – Сара суга бара.

Рә – рә – рә –э син кар көрә.

Ри – ри – ри – янымда Сарбай йөри.

Ры – ры – ры – Сарбай – ул сары.

Тизәйткечләр (Скороговорки)

Саескан кафега килгән,
Ак кофта, кара сарафан кигән.

Фил озын борын булса да,
Озынборын фил булмас.

Развитие связной речи

Составь рассказ по картине «Гаилә» («Семья»), используя как можно больше слов со звуком Ә.

Бу гаилә зур. Монда 5 кеше яши: әби, әти, әни, кыз, һәм бәби. Әбинең исеме Әминә. Ул тәмле итеп бәлеш, чәк-чәк, пешерә. Көзен балаларга жылы бияләйләр, оекбашлар бәйли. Әтинең исеме – Әнвәр. Ул редакциядә хәбәрче булып эшли. Әнинең исеме – Әнисә. Ул – тәржемәче. Ул да редакциядә эшли. Кызның исеме – Әлфинә. Ул мәктәптә алтынчы сыйныфта укый. Әлфинә – әдәпле, тәртипле бала. Бәби бәләкәй. Аның исеме – Әнвәр.

Спасибо за
внимание!

